

ทางออกการป้องกันและการปราบปรามทุจริตในสังคมไทย*
SOLUTION TO PREVENT AND SUPPRESS CORRUPTION IN THAI SOCIETY

พระครูโภาสนนทกิตต์ (ศักดิ์ โอภาโส)
Phrakruopasnontakit (Sakda Opaso)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
E-mail.sakda_2543@hotmail.com

บทคัดย่อ

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน นับเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ กระบวนการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้สัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการที่จะป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบ การทุจริตหรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยให้ความรู้กับภาคประชาชน รวมถึงส่งเสริมสิทธิในการรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เสริมสร้างการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับองค์กร ทุกภาคส่วน ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

คำสำคัญ: การป้องกัน; การปราบปราม; ทุจริต

Abstract

The Corruption problem This is a problem that affects the economy, society and security of the country. The process of solving such problems is effective. Therefore, cooperation from all sectors is required. in order to seriously and continuously prevent and suppress corruption Promote participation of the public sector in monitoring and investigating corruption or misconduct in the government sector. by providing knowledge to the public sector as well as promote the right to know and access information in order to participate in the prevention and suppression of corruption. Strengthen the integration of working

*Received August 10, 2021; Revised August 14, 2021; Accepted August 24, 2021

together between government agencies and organizations. All sectors in the prevention and suppression of corruption in the government sector

Keywords: Prevention; Suppression; Corruption

บทนำ

เมื่อกล่าวถึง “การทุจริต” “การคอร์รัปชัน” หรือ “การฉ้อราษฎร์บังหลวง” มักเข้าใจกันง่าย ๆ ว่าหมายถึง “การโกง” นั่นเอง หรือ การไม่ซื่อสัตย์ สุจริต ของบุคคลกลุ่มหนึ่ง ที่ร่วมมือกันทำความชั่วโดยเจตนา มีการไตร่ตรอง วางแผนอย่างมีขั้นตอน หรือมีกระบวนการอย่างแยบยล คำว่า “ฉ้อราษฎร์บังหลวง” มีในสังคมไทยมาแต่โบราณ หมายถึง “การโกงประชาชนโดยไม่ให้ทางเห็น” ตั้งใจบิดเบือนข้อมูล ให้ผิดจากความเป็นจริง เพื่อให้ตนและพวกพ้องได้ประโยชน์ ดังนั้น “การโกง” จึงเปรียบเหมือน “มะเร็งร้าย” หรือ “มหันตภัยเงียบ” ที่คุกคามแอบแฝงอยู่ในสังคมมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน นับวันแต่จะมีกลเม็ดที่สลับซับซ้อนยิ่งขึ้น มีผู้เกี่ยวข้องอย่างเป็นกระบวนการ จำนวนหลายฝ่าย หลายคนมากกว่าแต่ก่อน “การโกง” เกิดขึ้นได้อย่างไร ส่วนใหญ่เกิดจาก “ความโลภ” ของคนที่อยู่ใกล้ชิดหรือรู้เห็นช่องทางที่จะกอบโกยผลประโยชน์เข้าตนและพวกพ้อง ถ้าเป็นการ “โกงเงิน” ก็จะเริ่มจากผู้ถือเงินอาจเป็น “ฝ่ายเหรียญ” หรือ คนทำงานการเงิน ของแต่ละหน่วยงาน เห็นเงินแล้วเกิดกิเลสตัณหา อยากได้ ถ้าหากเป็นเงินก้อนใหญ่ มีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ก็กระจายความเสี่ยงโดยแบ่งประโยชน์กัน ยิ่งประธาน / หัวหน้างานหรือระดับบริหาร ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจ รู้เห็นเป็นใจ “การโกง” ก็ยิ่งทำได้แนบเนียน สารพัดวิธีการ หลากหลายขั้นตอน ในการหลอกลวงเพื่อตบตาประชาชน หรือคนอื่นซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่ที่เสียผลประโยชน์ ทำอย่างไรได้เมื่อเหลือบไปในสังคมสุขหัวกันสับสนเลือนเพี้ยนพองน่องฟุ้ง ก็มีแต่จะพอมซิดและเหี่ยวแห้งตายไปในที่สุด “มหันตภัยเงียบ” นี้แฝงอยู่ในทุกสังคม ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ และองค์การระดับโลก

“การทุจริตคดโกง มีผลกระทบต่อสังคมและประเทศชาติอย่างไร” ในเมื่อ “การโกง” เป็น “มะเร็งร้าย” หรือ “มหันตภัยเงียบ” ที่คุกคามทุกสังคม มันจึงไม่ต่างอะไรจาก “สนิม”(การโกงที่กัดกร่อน”เหล็ก”(สังคม) หากปล่อยให้เวลาล่วงเลยนานเข้า โครงหลังคาบ้านหรืออาคารขนาดใหญ่ที่เป็นเหล็กก็จะผุกร่อนและสลายไปในที่สุด ดังสำนวนที่ว่า “สนิมเหล็กเกิดแต่เนื้อในตน” กัดกร่อนตัวเองจนไม่เหลืออะไร แล้วเราจะอยู่กันอย่างไร จะนิ่งเงียบเป็น”คุณเฉย”ทำตาปริบ ๆ โดยไม่ช่วยกันหาทางป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์ “มะเร็งร้าย”ที่กำลังคุกคามสังคม ก่อนที่ทุกอย่างจะสลายไปกว่านั้นอย่างนั้นหรือ

ในระดับประเทศ รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยมักมีเรื่องราวฉาวโฉ่ “การทุจริต คอร์รัปชัน” เพราะมีคนหลายกลุ่มมาเกี่ยวข้องและหลายขั้นตอนการดำเนินงานทุกโครงการที่ใช้งบประมาณจำนวนมากซึ่งเป็นเงินภาษีจากประชาชนเจ้าของประเทศตัวจริง ทุกโครงการจึงยากแก่การควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด เราจึงได้ยินข่าวการทุจริตการสร้างโรงพักตำรวจทั่วประเทศ 396 แห่ง

และโครงการไทยเข้มแข็งอย่างมโหฬารของรัฐบาลชุดก่อน และข่าวเรื่องการทุจริตในโครงการรับจำนำข้าวจำนวนหลายแสนล้านของรัฐบาลชุดปัจจุบัน โครงการบริหารจัดการน้ำจำนวน 3.5 แสนล้านที่กำลังดำเนินอยู่ก็ไม่ค่อยโปร่งใสสัก รวมทั้งโครงการพัฒนาโครงสร้างการคมนาคมของประเทศที่มีเม็ดเงินมหาศาลถึง 2.2 ล้านล้านบาทที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างน้อย ๆ ก็ค่าเปอร์เซ็นต์หรือที่เราเรียกว่าค่า “คอมมิชชั่น” จากเมื่อก่อนร้อยละ 10 ปัจจุบันกล่าวกันว่ากระเถิบสูงถึงร้อยละ 30-40 แสดงว่าการพัฒนาแต่ละโครงการตกถึงประชาชนหรือประชาชนได้รับประโยชน์จริงเพียงร้อยละ 60-70 ของเงินงบประมาณที่หว่านลงมาในแต่ละโครงการ นี่ยังไม่นับค่าใต้โต๊ะเพื่อให้ได้งานที่เราเรียกกันว่า ค่าฮั้ว และอาจมีเม็ดเงินส่วนอื่นอีกที่ทำให้ผลประโยชน์ของส่วนรวมเสียไป (อนุทิพย์ ธารทอง, 2548) ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อไม่ให้ปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงขึ้นในสังคมและประเทศชาติ

ทางออกการป้องกันการทุจริตในสังคม

ในปัจจุบันได้มีรายงานขององค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (transparency international -ti) ซึ่งก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2536 (ค.ศ. 1993) ในประเทศเยอรมนี เป็นองค์การไม่มุ่งหวังผลกำไร และเป็นองค์กรภาคประชาสังคมระดับโลกโดยมีเครือข่ายใน 120 ประเทศทั่วโลก และได้มีดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน corruption perceptions index (cpi) และได้มีการพัฒนาโดย องค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ และมหาวิทยาลัย Gottingen ในประเทศเยอรมนี เพื่อจัดอันดับภาพลักษณ์คอร์รัปชันในประเทศต่างๆ ทั่วโลกเป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา ค่าคะแนนของ cpi เริ่มตั้งแต่ 0 คะแนน ถึง 10 คะแนน โดย 0 คะแนน เป็นคะแนนต่ำสุดหมายถึงภาพลักษณ์คอร์รัปชันสูงสุด ส่วน 10 คะแนน เป็นคะแนนสูงสุดหมายถึงมีภาพลักษณ์คอร์รัปชันน้อยสุดหรือมีความโปร่งใสสูงสุด

การอันดับความโปร่งใสของประเทศต่างๆ ในปี พ.ศ. 2563 นั้น ประเทศที่มีความโปร่งใสเป็นอันดับหนึ่งมี 3 ประเทศ ได้แก่ ประเทศเดนมาร์ก นิวซีแลนด์และสวีเดน ได้ 9.3 คะแนน ส่วนประเทศในเอเชีย ได้แก่ สิงคโปร์ อยู่ในอันดับที่ 4 ได้ 9.2 คะแนน สำหรับประเทศไทยนั้นอยู่ในอันดับที่ 80 ได้ 3.5 คะแนนจากทั้งหมด 10 คะแนน และเป็นการสำรวจจากทั้งหมด 180 ประเทศทั่วโลก

จากรายงานทำให้เห็นว่าประเทศไทยอันดับความโปร่งใสของประเทศไทยอยู่ในอันดับนั้นยังมีปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันและการฉ้อราษฎร์บังหลวงอยู่มาก และเป็นปัญหาปัญหาที่เรื้อรังและหมักหมมมาอย่างยาวนานในสังคมไทย และเป็นปัญหาซึ่งยากต่อการแก้ไขได้ ซึ่งคำว่าทุจริตคอร์รัปชัน ได้มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้คำนิยามความหมายไว้ ได้กล่าวถึง คำว่า “โดยทุจริต “ว่าเป็นคำที่มีความหมายพิเศษที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (1) แสดงถึงมูลเหตุจูงใจให้บุคคลกระทำ “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น” (อุษณี ภัทรมนตรี, 2548)

ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 4 นั้นได้บัญญัติว่า หมายถึง “การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือละเว้นการปฏิบัติใดๆ ในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งนี้เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

สำหรับรูปแบบของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยนั้น ได้นำเสนอไว้ว่ามี 15 ลักษณะ ดังนี้ คือ 1) การแสวงหาค่าเช่าทางเศรษฐกิจ เช่น การผูกขาด การให้สัมปทาน และการเรียกเก็บส่วนแบ่งอย่างผิดกฎหมาย โดยการสร้างความขาดแคลนเทียม เช่น ปัญหาการขาดแคลนน้ำตาล 2) เครพโตเครซี (kleptocracy) เป็นการฉกฉวยทรัพยากรของรัฐมาเป็นของครอบครัวและอาจกระทำโดยการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ 3) การมีผลประโยชน์ทับซ้อน สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตัว และผลดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ หรือการกระทำหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม 4) การใช้อิทธิพลทางการเมืองหาผลประโยชน์จากตลาดหลักทรัพย์ (ปั่นราคาหุ้นของตัวเอง) 5) ปกปิดการบริหารงานที่ไม่ถูกต้อง การปิดบังและให้การเท็จ 6) การใช้นโยบาย กฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ อย่างมีอคติและลำเอียง 7) การใช้อิทธิพลทางการเมือง ค้า แสดงบทบาทเป็นนายหน้าหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน จากการค้าต่างตอบแทน การแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรกับประเทศคู่ค้า 8) การใช้ทรัพยากรของรัฐไปในทางมิชอบ การปลอมแปลงเอกสาร การฉ้อฉล การใช้กองทุนของรัฐ เพื่อไปหาผลประโยชน์ทางการเมือง 9) ไม่กระทำการตามหน้าที่ แต่ใช้ลัทธิพรรคพวกแทน เช่น การฮั้วประมูล 10) การให้และการรับสินบน การชู้เชี่ยบังคับและการให้สิ่งล่อใจ 11) การยอมรับของขวัญที่ไม่ถูกต้อง เช่น เชื้อของขบวนการค้ายาและสินบนมูลค่าสูง 12) ผู้บริหารประเทศทำตัวเป็นผู้อุปถัมภ์รายใหญ่ของประเทศ โดยการใช้นโยบายประชานิยม 13) ใช้อำนาจของตำรวจ ทหาร และข้าราชการในทางที่ผิด 14) ทุจริตการเลือกตั้ง ทั้งการซื้อเสียง และการทุจริตด้วยวิธีต่าง ๆ 15) การบริจาควินเพื่อช่วยเหลือการณรงค์ที่ผิดกฎหมาย เช่น การบริจาคให้แก่ก๊วนการเมืองและพรรคการเมืองรัฐบาล เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาล (สังคีต พิริยะรังสรรค์, 2549)

ส่วนองค์ประกอบที่ทำให้ระบบทุจริตคอร์รัปชันมีโครงสร้างรากฐานอันแข็งแกร่งและดำรงอยู่ในปัจจุบันนั้น มีสาเหตุมาจากองค์ประกอบต่างๆ คือ 1) ระบบการเมืองและระบบราชการมีเกราะกำบังที่แน่นหนา 2) ภาคประชาชนขาดความเข้มแข็งและขาดผู้นำในการต่อต้านคอร์รัปชันที่แข็งแกร่ง 3) ค่านิยมที่เป็นอุปสรรคฝังรากลึกในสังคม ค่านิยมของคนในสังคมที่เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมคอร์รัปชัน เช่น ค่านิยมในสังคมอุปถัมภ์ 4) การขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ซึ่งปัจจุบันคนในสังคมยังขาดอุดมการณ์ และขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2547)

สำหรับแนวทางและวิธีการป้องกันและปราบปรามคอร์รัปชันต่างประเทศ เช่น ประเทศฟินแลนด์ สิงคโปร์ ฮองกง เกาหลีใต้ นั้นพอสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ คือ 1) การออกกฎหมาย

การออกพระราชบัญญัติ การมีระบบนิติบัญญัติ ศาล และการบริหารจัดการที่ดี พร้อมทั้งยุทธศาสตร์ มีมาตรการในการป้องกันและปราบปรามอย่างใกล้ชิด 2) การสร้างค่านิยมของประชาชน และการเป็นสังคมที่เสมอภาค ไม่มีความแตกต่างทางชนชั้น 3) การให้เมืองคกรอิสระเป็นองค์กรที่มีอำนาจและมีบทบาทสูงในการปราบปรามคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส พร้อมทั้งผู้พิทักษ์ความยุติธรรม 4) การทำให้รัฐมีความโปร่งใสและความเปิดเผย โดยการที่ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และการเข้าไปมีส่วนร่วม 5) ความตั้งใจจริงในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน 6) การกระจายอำนาจ คือการให้หลายองค์กรทำงานร่วมกันมากกว่าจะรวมศูนย์อำนาจไว้ที่องค์กรเดียว 7) การให้ผู้หญิงมีบทบาทการตัดสินใจทางการเมืองสูง (วิทยากร เชียงกูล, 2549)

ส่วนแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในประเทศไทยได้นักวิชาการของประเทศไทย แนวทางในการแก้ปัญหาคอร์รัปชันสรุปได้ ดังนี้ คือ 1) การตั้งคณะกรรมการอิสระขึ้นมาตรวจสอบ แต่ควรมีวิธีการคัดเลือกคนที่มีความสามารถ มีคุณธรรมที่เป็นกลางไม่อิงพรรคการเมืองเข้ามาทำงาน ให้งบประมาณและความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น 2) การส่งเสริมสื่อมวลชนให้มีอิสระในการตรวจสอบ เช่น มีการตั้งกองทุนวิจัยเพื่อสื่อมวลชน จะเกิดพลังสังคมในการตรวจสอบคอร์รัปชัน เพราะเครื่องมือที่หยุดยั้งคอร์รัปชันได้ชะงักที่สุดคือสื่อมวลชนที่อิสระ กล้าและสามารถตรวจสอบได้ 3) การออกจากโครงสร้างอำนาจเบ็ดเสร็จ เพราะการแก้ไขปัญหาสังคมที่ยากและซับซ้อนได้จะต้องเปิดพื้นที่ทางสังคมและพื้นที่ทางปัญญาอย่างกว้างขวางแล้วจัดความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรต่างๆ ให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ 4) ปฏิวัติจิตสำนึก ปฏิวัติศีลธรรม จิตสำนึกใหม่และจิตสำนึกทางศีลธรรม จะพาให้ออกจากโครงสร้างที่ทำให้เกิดวิกฤติ คอร์รัปชันและวิกฤติศีลธรรมไปสู่สังคมที่เป็นธรรมและสันติ (วิทยากร เชียงกูล, 2549)

นำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยไว้ 3 แนวทางคือ 1) การปฏิรูปการเมือง ให้เป็นประชาธิปไตยแบบประชาชนมีส่วนร่วมได้มากกว่าแค่การเลือกตั้ง ให้ประชาชนมีสิทธิและอำนาจในการจัดตั้งองค์กรอิสระที่เป็นกลางมาตรวจสอบและถอดถอนนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐที่ทุจริตคอร์รัปชันได้ 2) การปฏิรูปองค์กรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นองค์กรอิสระ เลือกคนดี คนเก่งเข้ามาทำงาน รวมทั้งตราพระราชบัญญัติตั้งองค์กรอิสระเพิ่มขึ้น และเร่งปฏิรูปกฎหมาย กระบวนการยุติธรรมทุกระดับ ระบบราชการ การศึกษา และการสื่อสารมวลชนเพื่อให้กลไกทางกฎหมาย การศึกษาและระบบข้อมูลข่าวสารทำงานได้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เน้นความถูกต้องชอบธรรม 3) ประชาชน นักวิชาการ สื่อมวลชนต้องร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจและเผยแพร่ความรู้ระบบเศรษฐกิจ ธุรกิจสมัยใหม่ที่มีความซับซ้อน เพื่อให้รู้เท่าทันนักการเมืองมากที่สุด และสนับสนุนการรวมตัวของภาคธุรกิจ ภาคประชาชนทุกฝ่าย เป็นองค์กรผู้บริโภคและองค์กรเพื่อความ

โปร่งใสที่เข้มแข็ง ติดตามตรวจสอบการทำงานของทั้งภาครัฐและเอกชน (วิทยากร เชียงกุล, 2549)

ดังนั้น แนวทางหรือมาตรการแก้ไขปัญหาการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย นอกจากการใช้มาตรการทางด้านกฎหมายในการปราบปรามแล้ว มาตรการในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันโดยการให้ทุกภาคส่วนร่วมกันศึกษาเรียนรู้และทำความเข้าใจและช่วยกันเผยแพร่ความรู้ทางด้านธุรกิจสมัยใหม่ที่มีความหลากหลายและสลับซับซ้อนเพื่อให้รู้เท่าทันนักการเมืองในปัจจุบันได้ โดยให้สื่อมวลชน องค์กรอิสระ และองค์กรตรวจสอบภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะป้องกันการคอร์รัปชันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทางออกการป้องกันคอร์รัปชัน

ตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อคนทั้งประเทศ และส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจโดยตรงในฐานะองค์กรภาคเอกชนซึ่งมีอุดมการณ์ในการดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม โดยยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มตามหลักบรรษัทภิบาลที่ดี และหลักจรรยาบรรณ MFEC ตลอดจนนโยบายและแนวทางปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ มีการกำหนดนโยบายการป้องกันและต่อต้านการทุจริต การให้หรือรับสินบน (Anti-Corruption and Anti-Bribery Policy) ไว้ในนโยบายการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ (Corporate Compliance Policy) ซึ่งสอดคล้องตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ (Corporate Governance and Business Code of Conduct) เพื่อยืนยันเจตนารมณ์ดังกล่าว บริษัทฯ จึงได้ประกาศเจตนารมณ์เข้าเป็นหนึ่งในแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption หรือ CAC) มีหลักเกณฑ์ที่นำเสนอปรับปรุงดังกล่าวมีการเพิ่มหัวข้อ “จรรยาบรรณว่าด้วยการรับ การให้ของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งเราได้ถือปฏิบัติตามมติดอนุมัติดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน รวมถึงหลักเกณฑ์ในการทำธุรกรรมกับบุคคลในภาครัฐ/ภาคเอกชน” และกำหนดให้ฝ่ายบริหารนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวสื่อสารและถ่ายทอดให้พนักงานในองค์กรยึดมั่นในจริยธรรมอันดี ส่งเสริมให้พนักงานปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการขององค์กรรวมถึงแจ้งให้คู่ค้า รับทราบนโยบายในการทำธุรกิจขององค์กร และมอบหมายให้เลขานุการบริษัทนำ หลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการฉบับปรับปรุงเผยแพร่เพื่อให้ผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายรับทราบจริยธรรมขององค์กรต่อไป

ผู้บริหารในองค์กร จัดให้มีสวัสดิการส่งเสริมให้พนักงานเข้าร่วมปฏิบัติธรรมโดยกำหนดให้พนักงานและผู้บริหารมีสิทธิในการลาเพื่อปฏิบัติธรรมประจำปี เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมอันดี พร้อมปรับปรุงหลักการกำกับดูแลกิจการประจำปี พร้อมแจ้งให้

พนักงานรับทราบและยึดเป็นหลักเกณฑ์ในปฏิบัติงาน และมีบทลงโทษในสำหรับพนักงานประพฤติตนในทางทุจริตคอร์รัปชัน และได้จัดส่งหนังสือแจ้งจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจขององค์กรไปยังสังคม เพื่อให้ทราบถึงระเบียบปฏิบัติของบริษัทในการดำเนินธุรกิจและการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กร

การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Transparency) การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญถูกต้อง แม่นยำเพื่อประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียใช้ประกอบการตัดสินใจ บริษัทจึงมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มีใช้ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและมีความเท่าเทียมกันและน่าเชื่อถือการเปิดเผยข้อมูล

1) กำหนดให้คณะกรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการรายงานข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลทั่วไปต่อผู้ถือหุ้น และผู้ลงทุนทั่วไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส เชื่อถือได้ และทันเวลา โดยมีคำอธิบายอย่างมีเหตุผล พร้อมตัวเลขสนับสนุนทั้งในด้านผลการดำเนินงาน นโยบาย และแนวโน้มในอนาคต ตลอดจนผลสำเร็จและอุปสรรคของกิจการ เปิดเผยในรายงานประจำปี ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี และใน Website ทั้งภาคภาษาไทยและภาคภาษาอังกฤษเพื่อเผยแพร่แก่ผู้ลงทุน ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียของบริษัทได้รับทราบสารสนเทศอย่างเท่าเทียมกันตามกฎหมาย ข้อกำหนดตามเกณฑ์ของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป โดยรายงานทางการเงินทุกฉบับจะได้รับการสอบทานหรือตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบบัญชีของบริษัท คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการบริษัท

2) กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลรายการระหว่างกันอย่างเพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นนโยบายการกำหนดราคาระหว่างกันกรณีการซื้อขายสินค้าระหว่างกัน เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ลูกหนี้ และเจ้าหนี้การค้าในกิจการที่เกี่ยวข้องกัน การลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกัน การค้าประกัน และการให้หลักประกันแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อให้ผู้ลงทุนและผู้ถือหุ้นของบริษัทได้รับทราบข้อมูล และความโปร่งใสโดยละเอียด ภายใต้มาตรการการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน เมื่อบริษัทและบริษัทย่อยจะมีการดำเนินธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน ต้องดำเนินการภายใต้เงื่อนไขปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจตามปกติและเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป เสมือนทำรายการกับบุคคลภายนอก (Arm's length Basis) ทั้งนี้หากมีรายการระหว่างกันที่เข้าเงื่อนไขรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียนกับบริษัทย่อย หรือบริษัทร่วม ผู้มีอำนาจควบคุม หรือผู้บริหาร คณะกรรมการบริษัทจะเป็นผู้พิจารณา และดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทโดยครบถ้วนและเป็นไปตามระเบียบของ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งเป็นไปตามมาตรฐาน เรื่องการ

เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งกำหนดโดยสมาคมนักบัญชี และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

3) กำหนดนโยบายกำกับดูแลในการป้องกันผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลภายในของบริษัทไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือผู้อื่นโดยมิชอบ และกำหนดให้ผู้บริหารต้องรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัททุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงการถือครอง ไปยังคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตามตลาดหลักทรัพย์ตามระเบียบ

4) เพื่อเป็นการเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนและเชื่อถือได้กับผู้ลงทุน สถาบันการเงิน ผู้ลงทุน นักวิเคราะห์กำหนดให้ประธานกรรมการบริหาร และกรรมการผู้จัดการ หรือผู้บริหารที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบในการนำเสนอสารสนเทศที่สำคัญ (เอมพีเค, 2564)

ทางออกการปราบปรามทุจริต

จากสถานการณ์การทุจริตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วต่อเนื่อง และบทเรียนที่ได้รับจาก การแปลงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งสองฉบับที่ผ่านมาสู่การปฏิบัติ จึงได้มีการริเริ่มแนวคิดในการปรับปรุงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้สอดคล้อง กับสภาพปัญหาและสถานการณ์การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เปลี่ยนแปลงไป ในปัจจุบัน โดยจะต้องสามารถตอบโจทย์ต่อปัญหาหรือสถานการณ์การทุจริตที่ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ต้องเผชิญอยู่จริง ต้องมีการคำนึงถึงบทบาทของทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ องค์กรสาธารณะ สื่อมวลชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ ตั้งแต่กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติฯ การแปลงยุทธศาสตร์ชาติฯ ไปสู่การปฏิบัติ การติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ให้รัฐสภาและสาธารณชนได้รับทราบในทุกปีงบประมาณ ทั้งนี้ ก็เพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

ในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีมาตรฐานความโปร่งใสในเทียบเท่าสากล

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) สูงกว่าร้อยละ 50 วัดอุปสรรคหลัก 1) สังคมมีพฤติกรรมร่วมต้านการทุจริตในวงกว้าง 2) เกิดวัฒนธรรมทางการเมือง (Political Culture) มุ่งต้านการทุจริตในทุกภาคส่วน 3) การทุจริตถูกยับยั้งอย่างเท่าทันด้วยนวัตกรรมกลไกป้องกันการทุจริต และระบบบริหาร จัดการตามหลักธรรมาภิบาล 4)การปราบปรามการทุจริตและการบังคับใช้กฎหมาย มีความรวดเร็ว เป็นธรรม และได้รับ ความร่วมมือจากประชาชน 5) ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย มีค่าคะแนนในระดับที่สูงขึ้น ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์มีความครอบคลุมกระบวนการดำเนินงานด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤตินมิชอบ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น 6

ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต” ยุทธศาสตร์ที่ 2 “ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต” ยุทธศาสตร์ที่ 3 “สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย” ยุทธศาสตร์ที่ 4 “พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก” ยุทธศาสตร์ที่ 5 “ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต” และยุทธศาสตร์ที่ 6 “ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index:CPI) ของประเทศไทย” (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.), 2564)

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระยะ 5 ปีข้างหน้า จะเป็นการปฏิรูปกระบวนการ ดำเนินงานจากเดิม ไปสู่กระบวนการทำงานแบบบูรณาการทั้งระบบ โดยเริ่มจากการวางรากฐานทางความคิด ของประชาชนที่นอกจากตนเองจะไม่กระทำการทุจริตแล้ว จะต้องไม่อดทนต่อการทุจริตที่เกิดขึ้นในสังคมไทย อีกต่อไป ประชาชนไทยต้องก้าวข้ามค่านิยมอุปถัมภ์และความเพิกเฉยต่อการทุจริตประเพณีนิยม เจตจำนงทางการเมืองของประชาชนที่ต้องการสร้างชาติที่สะอาดปราศจากการทุจริต จะต้องได้รับการสานต่อจากฝ่ายการเมือง และเจ้าหน้าที่รัฐ การขับเคลื่อนนโยบายที่มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันกลไกการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตต้องเป็นที่ได้รับความไว้วางใจ และความเชื่อมั่นจากประชาชนว่าจะสามารถเป็น ผู้ปกป้องผลประโยชน์ของชาติและประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เป็นธรรม และเท่าเทียม ทั้งนี้เพื่อยกระดับ มาตรฐานจริยธรรม คุณธรรม และความโปร่งใสของประเทศไทยในทุกมิติให้มีมาตรฐานตามอนุสัญญา สหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ.2003 (United Nations Convention against Corruption:UNCAC) ภายในปี พ.ศ.2564

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). *กลเม็ดเด็ดพิชิตคอร์รัปชัน*. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมีเดีย.
- วิทยากร เชียงกุล. (2549). *แนวทางปราบคอร์รัปชันอย่างได้ผล : เปรียบเทียบไทยกับประเทศอื่น*. กรุงเทพฯ: สายธาร
- สังคีต พิริยะรังสรรค์. (2549). *ทฤษฎีการคอร์รัปชัน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.). สืบค้น 24 สิงหาคม 2565, จาก https://www.nacc.go.th/article_attach/Anti.pdf.
- อนุทิพย์ ธารทอง. (2548). *ไมโครโฟนตัวละแสนสี่ : ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง*. สืบค้น 24 กันยายน 2565 จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/Anutip/2013/11/16/enTry-1>
- อุษณี ภัทรมนตรี. (2548). *การตรวจสอบภายในสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- एमเฟ็ค. (2565). *การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส*. สืบค้น 25 ตุลาคม 2565, จาก <http://www.mfec.co.th/mfec-contact/>.